

กระบวนการพยาบาล:

ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

Nursing Process : Theory to Practice

ASSESSMENT

DIAGNOSIS

PLANNING

IMPLEMENTATION

EVALUATION

สารบัญ

คำนำ	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญแผนภาพ	ข
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการพยาบาล (Concept and Nursing Theories).....	ญ
องค์ความรู้ทางการพยาบาล.....	1
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎี.....	1
ความหมายของทฤษฎี.....	3
องค์ประกอบของทฤษฎี.....	3
แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการพยาบาล.....	3
ความหมายของทฤษฎีการพยาบาล.....	4
ความสำคัญของทฤษฎีการพยาบาล.....	4
ทฤษฎีการพยาบาลในบริบทของความรู้ทางการพยาบาล.....	5
อภิกระบวนทัศน์.....	6
ปรัชญาการพยาบาล.....	6
รูปแบบแนวคิดทางการพยาบาล.....	8
ทฤษฎีการพยาบาล.....	8
การแบ่งประเภทของทฤษฎีการพยาบาล.....	9
ทฤษฎีการพยาบาลต่าง ๆ ที่เลือกสรร.....	9
ทฤษฎีการพยาบาลของไนติงเกล และการประยุกต์ใช้.....	11
ทฤษฎีการปรับตัวของรอย และการประยุกต์ใช้.....	11
ทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็ม และการประยุกต์ใช้.....	18
ทฤษฎีการพยาบาลของคิง และการประยุกต์ใช้.....	25
ทฤษฎีการประเมินทางการพยาบาลของกอร์ดอน-แบบแผนสุขภาพของ กอร์ดอนและการประยุกต์ใช้.....	34
สรุปท้ายบท.....	40
บรรณานุกรม.....	43
.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2	
กระบวนการคิดทางการพยาบาล (Thinking Process in Nursing).....	49
ความหมาย ความสำคัญของการคิด.....	49
โครงสร้างของสมองกับการคิด.....	50
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพสมองและการเรียนรู้.....	51
กระบวนการคิด.....	52
ระดับขั้นของการคิด.....	53
ประเภทของทักษะการคิด.....	55
ทักษะการคิดขั้นต่ำ.....	55
ทักษะการคิดขั้นสูงขึ้นไป.....	56
ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ.....	56
ทักษะการคิดสร้างสรรค์.....	58
การใช้ทักษะการคิดขั้นสูงขึ้นไปทางการพยาบาล.....	59
ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณทางการพยาบาล.....	59
ทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา.....	61
ทักษะกระบวนการคิดสร้างสรรค์.....	62
แนวทางการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง.....	63
สรุปท้ายบท.....	65
บรรณานุกรม.....	66
บทที่ 3	
กระบวนการพยาบาล (Nursing Process).....	68
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล.....	68
ความหมายของกระบวนการพยาบาล.....	69
จุดมุ่งหมายและความสำคัญของกระบวนการพยาบาล.....	70
ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล.....	73
ลักษณะที่สำคัญของกระบวนการพยาบาล.....	77
ประโยชน์ของการนำกระบวนการพยาบาลไปใช้.....	78
สรุปท้ายบท.....	80
บรรณานุกรม.....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การประเมินสุขภาพ (Health Assessment)	83
แนวคิดพื้นฐานของการประเมินสุขภาพ.....	83
ความหมายของการประเมินสุขภาพ.....	84
เป้าหมายของการประเมินสุขภาพ.....	85
ประเภทของการประเมินสุขภาพ.....	85
ขั้นตอนของการประเมินสุขภาพ.....	86
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ.....	87
ประเภทของข้อมูล.....	87
แหล่งของข้อมูล.....	88
ทักษะการประเมินสุขภาพ.....	88
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	89
การสังเกต.....	89
การสัมภาษณ์.....	90
การตรวจร่างกาย.....	92
ประวัติสุขภาพทางการพยาบาล.....	93
การใช้กรอบแนวคิดของทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมข้อมูล	94
กรอบแนวคิดแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน.....	94
กรอบแนวคิดทฤษฎีการปรับตัวของรอย.....	101
กรอบแนวคิดทฤษฎีการดูแลตนเองบกพร่องของโอเร็ม.....	105
กรอบแนวคิดทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของมาสโลว์.....	107
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล.....	108
การจัดระเบียบข้อมูล.....	108
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	109
การบันทึกหรือรายงานข้อมูล.....	109
สรุปท้ายบท.....	110
บรรณานุกรม.....	111

สารบัญ (ต่อ)

หน้า		หน้า
83	บทที่ 5 การวินิจฉัยการพยาบาล (Nursing Diagnosis).....	112
83	แนวคิดพื้นฐานของการวินิจฉัยการพยาบาล.....	112
84	ความหมายการวินิจฉัยการพยาบาล.....	113
85	ความสำคัญของการวินิจฉัย.....	114
85	การวินิจฉัยทางการพยาบาลและการวินิจฉัยทางการแพทย์.....	114
86	จุดมุ่งหมายของการวินิจฉัยการพยาบาล.....	115
87	ประเภทของการวินิจฉัยการพยาบาล.....	116
87	การวินิจฉัยการพยาบาลเน้นปัญหา.....	116
88	การวินิจฉัยการพยาบาลความเสี่ยง.....	117
88	การวินิจฉัยการพยาบาลที่ส่งเสริมสุขภาพดี.....	117
89	การวินิจฉัยการพยาบาลกลุ่มอาการ.....	118
89	การวินิจฉัยการพยาบาลที่อาจจะเกิดขึ้น.....	118
90	ส่วนประกอบของการวินิจฉัยการพยาบาล.....	118
92	การเขียนข้อวินิจฉัยการพยาบาลตามรูปแบบ PES.....	119
93	การเขียนการวินิจฉัยการพยาบาลเน้นปัญหาตามรูปแบบ PES.....	120
94	การเขียนการวินิจฉัยการพยาบาลความเสี่ยงตามรูปแบบ PES.....	121
94	การเขียนการวินิจฉัยการพยาบาลที่ส่งเสริมสุขภาพตามรูปแบบ PES.....	121
01	การเขียนการวินิจฉัยการพยาบาลกลุ่มอาการตามรูปแบบ PES.....	122
05	การเขียนการวินิจฉัยการพยาบาลที่อาจจะเกิดขึ้นตามรูปแบบ PES.....	122
07	ขั้นตอนการเขียนการวินิจฉัยการพยาบาล.....	123
08	ตัวอย่างการเขียนข้อวินิจฉัยการพยาบาลประเภทต่าง ๆ ตามรูปแบบ PES.....	124
08	การเขียนการวินิจฉัยการพยาบาลตามแนวคิดของทฤษฎีการพยาบาลต่าง ๆ	127
09	สรุปท้ายบท.....	140
09	บรรณานุกรม.....	141
10	บทที่ 6 แผนการพยาบาล (Nursing Care Plans).....	143
11	แนวคิดเกี่ยวกับแผนการพยาบาล.....	143
	จุดมุ่งหมายของแผนการพยาบาล.....	144
	องค์ประกอบของแผนการพยาบาล.....	145
	ขั้นตอนการจัดทำแผนการพยาบาล.....	145

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6	
แผนการพยาบาล (Nursing Care Plans) (ต่อ)	
การจัดลำดับความสำคัญของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	146
ตัวอย่างการจัดลำดับความสำคัญของข้อวินิจฉัยการพยาบาลตาม	
แบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน.....	147
ตัวอย่างการจัดลำดับความสำคัญของข้อวินิจฉัยการพยาบาลตามแนวคิดทฤษฎี	
ความต้องการของมาสโลว์.....	150
- การกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง หรือเกณฑ์การประเมินผล.....	152
แนวทางการเขียนเป้าหมายการพยาบาลตามประเภท	
ของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	153
แนวทางการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวัง หรือเกณฑ์การประเมินผล.....	154
การเลือกกิจกรรมการพยาบาล.....	155
แนวทางการกำหนดกิจกรรมการพยาบาล.....	155
ประเภทของกิจกรรมการพยาบาล.....	155
การเขียนแผนการพยาบาล.....	156
สรุปท้ายบท.....	156
บรรณานุกรม.....	157
บทที่ 7	
การเขียนแผนการพยาบาล (Writing nursing care plan)	158
ขั้นตอนของการเขียนแผนการพยาบาล.....	158
การประเมินสุขภาพ.....	158
เขียนข้อวินิจฉัยการพยาบาลและข้อมูลสนับสนุน.....	160
กำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง.....	160
เขียนกิจกรรมการพยาบาล.....	160
เขียนเหตุผลทางการพยาบาล.....	161
การประเมินผล.....	161
แบบฟอร์มแผนการพยาบาล.....	161
แนวทางการเขียนแผนการพยาบาล.....	162
ตัวอย่างการเขียนแผนการพยาบาล.....	163
สรุปท้ายบท.....	164
บรรณานุกรม.....	169

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 8	
การใช้แผนการพยาบาล (Nursing Implementation)	170
แนวคิดของการนำแผนการพยาบาลไปปฏิบัติ.....	170
ขั้นตอนของการนำแผนการพยาบาลไปปฏิบัติ.....	171
ทำการประเมินผู้รับบริการซ้ำก่อนนำแผนการพยาบาลไปปฏิบัติ.....	171
ทำการทบทวนและแก้ไขแผนการพยาบาลที่มีอยู่.....	171
ประเมินความพร้อมในเรื่องของความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติการพยาบาล	171
เตรียมความพร้อมผู้รับบริการ และทรัพยากรที่ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล.....	172
การดำเนินการปฏิบัติการพยาบาล.....	172
การปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลตามแผนการพยาบาล.....	173
การบันทึกกิจกรรมการพยาบาล.....	175
สรุปท้ายบท.....	175
บรรณานุกรม.....	176
บทที่ 9	
การประเมินผล (Evaluation)	177
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล.....	177
ความหมายของการประเมินผล.....	177
เป้าหมายของการประเมินผล.....	178
ทักษะการประเมินผล.....	179
ขั้นตอนของการประเมินผล.....	179
การระบุเกณฑ์และมาตรฐาน.....	179
การเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมิน.....	180
การตรวจสอบเป้าหมายความสำเร็จ.....	180
การตรวจสอบกิจกรรมการพยาบาลกับสถานะสุขภาพของผู้รับบริการ.....	180
การตัดสินคุณค่าของกิจกรรมการพยาบาล.....	180
ประเมินภาวะสุขภาพของผู้รับบริการซ้ำ.....	181
แก้ไขแผนการพยาบาล.....	181
การเขียนสรุปผลการประเมินตามประเภทของข้อวินิจฉัยการพยาบาล.....	182
สรุปท้ายบท.....	183
บรรณานุกรม.....	184

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 10 การบันทึกการพยาบาล (Nursing Documentation)	185
แนวคิดเกี่ยวกับการบันทึกการพยาบาล.....	185
ความสำคัญของการบันทึกการพยาบาล.....	186
จุดมุ่งหมายของการบันทึกการพยาบาล.....	187
ประสิทธิภาพของการบันทึกการพยาบาล.....	187
ประเภทและรูปแบบการบันทึกการพยาบาล.....	189
การบันทึกแบบบอกเล่าเรื่องราวและตัวอย่าง.....	189
การบันทึกแบบใช้ปัญหาและตัวอย่าง.....	190
การบันทึกแบบชี้เฉพาะปัญหาและตัวอย่าง.....	191
การบันทึกแบบกระบวนกรพยาบาลและตัวอย่าง.....	193
สรุปท้ายบท.....	194
บรรณานุกรม.....	195
ดรรชนี.....	196

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 รูปแบบการปรับตัวของรอย.....	23
แผนภาพที่ 2 ความบกพร่องในการดูแลตนเอง.....	32
แผนภาพที่ 3 กระบวนการปฏิสัมพันธ์ของคิง (King's Transaction Process).....	39
แผนภาพที่ 4 แสดงการทำหน้าที่ของสมองซีกซ้ายและซีกขวา.....	51
แผนภาพที่ 5 ระดับขั้นของการคิดของ Benjamin Bloom.....	54
แผนภาพที่ 6 แสดงวงจรและขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล.....	74
แผนภาพที่ 7 กิจกรรมการพยาบาลตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล (Nursing Process)	76
แผนภาพที่ 8 ขั้นตอนการประเมินสุขภาพ.....	86
แผนภาพที่ 9 ขั้นตอนของการจัดทำแผนการพยาบาล.....	146

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 1	แบบประเมินสุขภาพตามกรอบแนวคิดแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน.....	99
ตารางที่ 2	การประเมินพฤติกรรมกรรมการปรับตัวของบุคคลใน 4 รูปแบบ.....	104
ตารางที่ 3	การประเมินสิ่งเร้าที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการปรับตัว.....	105
ตารางที่ 4	การประเมินสุขภาพตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม.....	106
ตารางที่ 5	แนวทางการเขียนแผนการพยาบาล.....	162
ตารางที่ 6	ตัวอย่างการเขียนแผนการพยาบาล.....	163
ตารางที่ 7	แบบฟอร์มแผนการพยาบาล.....	168
ตารางที่ 8	ตัวอย่างการบันทึกแบบบอกเล่าเรื่องราว (Narrative charting).....	190
ตารางที่ 9	ตัวอย่างการบันทึกการบันทึกแบบใช้ปัญหา (Problem-Orientated Medical Record=POMR).....	191
ตารางที่ 10	ตัวอย่างการบันทึกแบบชี้เฉพาะปัญหา (Focus charting).....	192

ประวัติผู้เขียน

พลตรีหญิง ดร.อรรนันทน์ หาญยุทธ
Maj. Gen. Orranun Harnyoot, Ph.D.

การศึกษา

- ประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยกองทัพบก วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
- B.N. (Maternal and Child Health Nursing and Hospital Management)
McGill University, Canada
- M.N. (Medical-Surgical Nursing) Dalhousie University, Canada
- Ph.D. (Educational Administration) University of Missouri-Columbia, USA.
- Post-doctoral Study (Curriculum Development) UCSF., USA.

ประสบการณ์การบริหารและการสอน

- อาจารย์พยาบาล
- ผู้อำนวยการกองการศึกษา วพบ.
- คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ผลงานด้านวิจัย/บทความวิชาการ

- ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อสมรรถนะของมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการพยาบาล
- ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้ที่เรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
- คุณภาพและอัตลักษณ์ของบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์
- การตัดสินใจเชิงจริยธรรม : แนวคิดและการประยุกต์ใช้
- กระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้
- การใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยไตวายระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (ผู้ร่วม)

ตำราทางการพยาบาล

- กระบวนการคิด กระบวนการพยาบาล : การนำไปใช้ โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
- จริยศาสตร์การพยาบาล โครงการตำรา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ISBN : 978-616-588-529-4

